

Кәсіби өртке қарсы қызметтердің қызметін жүзеге асыру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 14 шілдедегі № 782 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2014 жылы 5 желтоқсанда № 9931 тіркелді.

Ескерту. Бұйрықтың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 18.08.2025 № 336 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

"Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 12-бабының 1-тармағының 52) тармақшасына сәйкес БҰЙЫРАМЫН:

Ескерту. Кіріспе жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 18.08.2025 № 336 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Қоса беріліп отырған Кәсіби өртке қарсы қызметтердің қызметін жүзеге асыру қағидалары бекітілсін.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 18.08.2025 № 336 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Төтенше жағдайлар комитеті (В.В. Петров) заңнамада белгіленген тәртіппен:

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді;

2) осы бұйрықты мемлекеттік тіркегеннен кейін күнтізбелік он күн ішінде оны мерзімді баспа басылымдарында және "Әділет" ақпараттық-құқықтық жүйесінде ресми жариялауға жолдауды;

3) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет-ресурсына орналастыруды қамтамасыз етсін.

3. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің орынбасары В.К. Божкоға жүктелсін.

4. Осы бұйрық алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр
полиция генерал-лейтенанты

Қ. Қасымов

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2014 жылғы 7 қарашадағы
№ 782 бұйрығымен
бекітілген

Кәсіби өртке қарсы қызметтердің қызметін жүзеге асыру қағидалары

Ескерту. Қағидалар жаңа редакцияда - ҚР Төтенше жағдайлар министрінің 18.08.2025 № 336 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы Кәсіби өртке қарсы қызметтердің қызметін жүзеге асыру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Азаматтық қорғау туралы" Қазақстан Республикасының Заңының 12-бабы 1-тармағының 52) тармақшасына сәйкес әзірленді және Қазақстан Республикасының аумағында кәсіби өртке қарсы қызметтердің қызметін жүзеге асыру тәртібін белгілейді.

2. Кәсіби өртке қарсы қызметтің негізгі міндеттері:

1) ұйымдарда, елді мекендерде және объектілерде өрттердің алдын алу және сөндіру;

2) ұйымдарда, елді мекендерде және объектілерде өртті сөндіруге байланысты авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу болып табылады.

4. Негізгі міндеттерге сәйкес кәсіби өртке қарсы қызмет жолға шығатын техникасы бар және жолға шығатын техникасы жоқ болып құрылады:

1) жолға шығатын техникасы бар - қарамағында негізгі және арнайы өрт сөндіру автомобильдері бар өрт сөндіру бөлімдері;

2) жолға шығатын техникасы жоқ - қызметкерлері өрттердің алдын алу (профилактика) бойынша жұмысты жүзеге асыратын және өрттерді алғашқы өршу сатысында өрт сөндірудің стационарлық, ұтқыр немесе қолмен басқарылатын құралдарын пайдалана отырып, сөндіруге қатысатын өрт сөндіру бекеттері.

5. Кәсіби өртке қарсы қызметке жұмысқа он сегіз жасқа толған және кәсіби өртке қарсы қызметтердің мамандарын даярлау, қайта даярлау және олардың біліктілігін арттыру жөніндегі өрт қауіпсіздігі саласындағы мамандандырылған оқу орталықтарында арнайы даярлық бойынша оқу курсынан өткен Қазақстан Республикасының азаматтары қабылданады.

6. Кәсіби өртке қарсы қызметтің өртпен күресуге әзірлігін бақылауды және өртке қарсы қызметтердің қызметін үйлестіруді азаматтық қорғау саласындағы уәкілетті орган жүзеге асырады.

2-тарау. Кәсіби өртке қарсы қызметтің қызметін ұйымдастыру

7. Кәсіби өртке қарсы қызмет өз қызметін объектілерде өрттердің алдын алу және сөндіру, өрт қауіпсіздігін қамтамасыз ету және өртті сөндіруге байланысты авариялық-құтқару жұмыстарын жүргізу бойынша жұмыстарды жүргізуге құқығы бар аттестат болған жағдайда қызметті жүзеге асырады.

8. Егер бірнеше объект бір кәсіби өртке қарсы қызметтің нормативтік шығу радиусында болған жағдайда, оларға осы кәсіби өртке қарсы қызметтің қызмет көрсетуіне жол беріледі.

9. Кәсіби өртке қарсы қызметтің қызметін ұйымдастыруды регламенттейтін құжаттар осы Қағидаларға 1-қосымшада келтірілген кәсіби өртке қарсы қызмет құжаттарының тізбесіне сәйкес объектілердің басшылары қалыптастырады.

10. Кәсіби өртке қарсы қызмет тұрақты (тәулік бойы) дайындықта болады.

11. Есептоптың командирі басқаратын өрт сөндіру автомобиліндегі есептоп жолға шығатын техникасы бар кәсіби өртке қарсы қызметтің өрт сөндіру бөлімдерінің негізгі бірлігі болып табылады. Өрт сөндіру бөлімінде екі және одан астам өрт сөндіру автомобилі болған кезде қарауылдардың бастықтары (ауысымдардың басшылары) басқаратын қарауылдар құрылады.

12. Жолға шығатын техникасы бар өрт сөндіру бөлімдерінде өрттердің алдын алу жұмыстарын жүзеге асыру үшін объект басшысының шешімімен нұсқаушылары бар өрт профилактикасы топтары құрылады.

13. Жолға шығатын техникасы жоқ кәсіби өртке қарсы қызмет құрылған объектілерді өрттерден күзетуді нұсқаушы-өрт сөндірушілер (кезекші ауысымда кемінде 2 штаттық қызметкер) жүзеге асырады.

14. Объект басшысының шешімімен кәсіби өртке қарсы қызметтің өрт сөндіру бөлімдері мен бекеттерінде күштерді, құралдарды жедел басқаруды ұйымдастыру және мемлекеттік өртке қарсы қызмет бөлімшелерімен өзара іс-қимыл жасау үшін:

1) өрт, авария туралы хабарламаларды қабылдауды;

2) шақыру орнына өрт сөндіру автомобильдеріндегі есептоптарды жіберуді;

3) өкімдер беруді, өрт орнынан ақпарат алуды және өрт сөндіруге тартылатын бөлімшелермен өзара іс-қимыл жасауды қамтамасыз ететін ұйым немесе объекті басшысының шешімімен байланыс пункттері құрылады.

Өрт сөндіру бөлімінің (бекетінің) байланыс пункті мемлекеттік өртке қарсы қызметтің жақын орналасқан бөлімшесінің байланыс пунктімен байланыс арнасымен қамтамасыз етіледі.

15. Өрт сөндіру автомобильдері ұтқыр радиостанциялармен қамтамасыз етіледі. Тасымалданатын байланыс құралдарымен, сондай-ақ өрт сөндіру басшысы, кезекшілікті жүзеге асыратын және жұмыс жағдайы бойынша өрт сөндіру бөлімі мен бекеті тұрақты орналасқан жерден тыс жерлердегі қызметкерлер қамтамасыз етіледі.

16. Өрт сөндіру бөлімдерінде және бекеттерінде демалуға қолайсыз ортада жұмыс істеу мүмкіндігі үшін объект басшысының шешімімен газ-түтіннен қорғау қызметі құрылады.

17. Кәсіби өртке қарсы қызмет үшін негізгі өрт сөндіру автомобильдерінің саны осы Қағидаларға 2-қосымшаға сәйкес айқындалады. Кәсіби өртке қарсы қызмет бірнеше

объектіге қызмет көрсету кезінде негізгі өрт сөндіру автомобильдерінің саны ең көп су шығыны қажет етілетін объект үшін анықталады.

18. Объектілерде өрттерді сөндіру үшін қажетті негізгі өрт сөндіру автомобильдерін жөндеу және/немесе техникалық қызмет көрсету кезінде тасымалданатын немесе жылжымалы өрт сөндіру мотопомпалары көзделеді.

19. Кәсіби өртке қарсы қызмет үшін арнайы өрт сөндіру автомобильдерінің санын объект басшысы олардың ерекшеліктерін ескере отырып айқындайды.

20. Өрт сөндіру автомобильдері "Объектілерді қорғауға арналған өрт сөндіру техникасы. Негізгі түрлері. Орналастыру және қызмет көрсету" ҚР СТ 1174-2003 талаптарына сәйкес орналастырылады және пайдаланылады.

21. Объектідегі кезекшілік ауысымдағы кәсіби өртке қарсы қызмет қызметкерлерінің саны өрт сөндіру автомобиліндегі есептоптардың санына көбейтілген өрт сөндіру автомобильдерінің санымен анықталады.

22. Кәсіби өртке қарсы қызмет қызметкерлерінің жалпы саны Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес олардың жұмыс ауысымын және жұмыс уақытының ұзақтығын ескере отырып анықталады.

23. Кәсіби өртке қарсы қызмет қызметкерлерінің жалпы саны объект қызметкерлерінің бекітілген штат санының 50%-на тең немесе одан асқан кезде, кәсіби өртке қарсы қызмет қызметкерлері үшін белгіленген талаптарға сәйкес келген жағдайда , объектінің штат қызметкерлері есебінен есеп айырысу лауазымдарын ауыстыруға жол беріледі.

24. Кәсіби өртке қарсы қызметте объектінің өндірістік сипатын ескере отырып, теориялық және практикалық сабақтарды қосып, қызметкерлерді жыл сайын арнайы даярлауды ұйымдастыру көзделеді.

Кәсіби өртке қарсы
қызметтердің қызметін жүзеге
асыру қағидаларына
1-қосымша

Кәсіби өртке қарсы қызмет құжаттарының тізбесі

Р/с №	Құжаттың атауы	Сақтау орны
1	2	3
Қызметті ұйымдастыру бойынша		
1.	Қызмет кітабы	Қарауыл бастығы
2.	Кезекші қарауыл қызметкерлерінің функционалдық міндеттері	Бөлім бастығы, № 1 папка

3.	Бөлімше жарағындағы өрт сөндіру автомобильдеріне арналған есептің табелі	№ 1 папка, стенд
4.	Қарауылдарға қызметкерлерді бекіту туралы бөлім бастығының бұйрығы	Бөлім бастығы, № 1 папка
5.	Қызметкерлердің мекенжайлары мен телефондарының тізбесі	№ 2 папка
6.	Телефон анықтамалығы, ОӨБП, бөлімшелердің, гарнизонның лауазымды адамдары радиостанцияларының шақырулары	№ 1, 2 папка
Даярлықты ұйымдастыру бойынша		
7.	Жеке құрамды кәсіптік даярлауды ұйымдастыру және өткізу жөніндегі бұйрық (ағымдағы жылға)	Бөлім бастығы
8.	Өрт сөндіруші, жүргізуші және радиотелефонист лауазымдарына жаңадан қабылданған қызметкерлердің алғашқы даярлықтан өтуі туралы сертификаттар (көшірмелер), олардың тағылымдамадан өтуін ұйымдастыру және оны өткізу құжаттары	Бөлім бастығы
9.	Арнайы даярлықтан және тағыламдамадан өткеннен кейін дербес жұмыс істеуге жіберу туралы бұйрық	Бөлім бастығы
10.	Өрт сөндірушілерді, жүргізушілерді және радиотелефонистерді кезекті даярлау жөніндегі тақырыптық жоспарлар мен сабақтардың кестелері	Бөлім бастығы
11.	Объектілерді жедел тактикалық зерделеудің, өрт-тактикалық сабақтар өткізудің жоспар-кестесі (күндізгі және түнгі уақытта)	№ 1 папка
12.	Жеке құрамды ТКОЖҚҚ түтін камерасында жаттықтырудың жоспар-кестесі	Бөлім бастығы, № 1 папка
Өрт сөндіруді ұйымдастыру бойынша		
13.	Бөлімшелердің шығу кестесі (үзінді) немесе "Күштер мен құралдарды тарту жоспары"	Бөлімнің байланыс пункті

14.	Бөлімшелердің орнатылған су көздеріне, өрт шығу, жарылу қаупі бар объектілерге, ҚӘУЗ объектілеріне, адамдар жаппай болатын объектілерге және басқа да маңызды объектілерге шығу ауданының жоспар-картасы	Бөлімнің байланыс пункті
15	Өзара іс-қимыл жасау, тіршілікті қамтамасыз ету қызметтерінің, уәкілетті органның аумақтық органдарының телефон анықтамалығы	№ 2 папка
16	Өзара іс-қимыл жасау, тіршілікті қамтамасыз ету қызметтерімен, уәкілетті органның аумақтық органдарының өзара іс-қимыл жасау нұсқаулықтары	№ 1, № 2 папка
17.	Өрт сөндірудің жедел жоспарлары мен карточкаларының тізімі	Бөлімнің байланыс пункті, № 2 папка
18.	Өрт сөндірудің жедел жоспарлары мен карточкалары	Бөлімнің байланыс пункті
19.	Өрт сөндіру автомобильдерінің өртке шығу жолдамалары	Бөлімнің байланыс пункті
20.	Бөлімнің байланыс пунктінің журналы	Бөлімнің байланыс пункті
21.	Саптық жазба журналы	Бөлімнің байланыс пункті
22.	Кіріс телефонограммаларының журналы	Бөлімнің байланыс пункті
Газ-түтіннен қорғау қызметі бойынша (болған кезде)		
23.	Газ-түтіннен қорғаушының жеке карточкасы	Қарауыл бастығы
24.	Газ-түтіннен қорғаушыға ТОЖҚҚ бекіту (қайта бекіту) туралы бұйрық	№ 1 папка
25.	Қызметкерлерді қауіпсіздік бекетінде дербес жұмыс істеуге жіберу туралы бұйрықтан үзінді	№ 1 папка
26.	ГТҚҚ бекетіндегі ГТҚҚ мүлкінің тізімі (жабдық, аспап, маска жарағы, баллондар, регенеративті патрондар, ТОЖҚҚ)	ГТҚҚ бекеті
27.	ГТҚҚ бекетінде жұмыс істеген және ТОЖҚҚ қызмет көрсету кезіндегі қауіпсіздік шаралары туралы нұсқаулық	ГТҚҚ бекеті
28.	ТОЖҚҚ жөндеуге тапсыру туралы акт	ГТҚҚ бекеті (папкада)
29.	ТОЖҚҚ № 1 тексерісті тіркеуді есепке алу журналы	Қарауыл бастығы

30.	ТОЖҚҚ № 2 тексерісті тіркеуді есепке алу журналы	Қарауыл бастығы
31.	ГТҚҚ жұмыс істеуші буындарды есепке алу журналы	Есептоптағы әрбір негізгі автомобильге – 1
Қауіпсіздік техникасы бойынша		
32.	Қауіпсіздік техникасы бойынша нұсқаулық журналы	Бөлім бастығы
Өрт сөндіру техникасы бойынша		
33.	Өрт сөндіру машиналарына жүргізушілер құрамын бекіту туралы бұйрықтан үзінді	№ 1 папка
34.	Өрт сөндіру машиналарына ТҚК кестесі, өрт сөндіру автомобильдеріне ТҚК жүргізудің жоспар-картасы	Бөлім бастығы, № 1 папка, стенд
35.	Өрт сөндіру автомобильдерін қабылдау-тапсыру журналы	Қарауыл бастығы
Өрт-техникалық жарақ бойынша		
36.	Өрт-техникалық жарақты сынау журналы	Қарауыл бастығы
37.	Әрбір негізгі және арнайы автомобильге өрт-техникалық жарақ тізімі	Қарауыл бастығы, автокөлік
38.	Диэлектрлік құралдарды сынау актілері	Қарауыл бастығы
Түтіктік шаруашылық бойынша		
39.	Өрт сөндіру түтіктерінің паспорттары	Қарауыл бастығы
40.	Түтіктерді есепке алу журналы	Қарауыл бастығы
41.	Өрт сөндіру түтіктерін соңғы сынау ведомосі	Бөлім бастығы, қарауыл бастығы
Өртке қарсы сумен жабдықтау бойынша		
42.	Гидранттарды және басқа да сумен жабдықтау көздерін тексеру журналы	Қарауыл бастығы
43.	Объектінің су көздерінің анықтамасы мен планшеті	Есептоптағы әрбір негізгі автомобильге

Ескертпе: аббревиатуралардың толық жазылуы:

ОӨБП орталық өрт сөндіру байланыс пункті

КҚЖБО күштер мен құралдарды жедел басқару орталығы

ТОЖҚҚ тыныс алу органдарын жеке қорғау құралы

ҚӘУЗ қатты әсер ететін улы заттар

Кәсіби өртке қарсы қызмет бөлімшелері үшін негізгі өрт сөндіру автомобильдерінің санын анықтау

1. Кәсіби өртке қарсы қызмет үшін негізгі өрт сөндіру автомобильдерінің саны объектідегі ықтимал өрттің неғұрлым күрделі нұсқасын сөндіруге қажетті су шығысының қол оқпандарымен (14 л/с) бір өрт сөндіру автомобилінің есебімен берілетін, бірақ екіден кем емес су шығысына қатынасымен айқындалады.

Алынған мөлшерді ұлғайту жағына қарай 0,5-тен асатын мәнмен дөңгелектеу қажет.

2. Сөндіруге қажетті су шығысын есептеу Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің № 446 бұйрығымен (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 15430 болып тіркелген) бекітілген өрттерді сөндіруді ұйымдастыру қағидаларына сәйкес айқындалады.

3. Мүмкін болатын өрттің ең қиын нұсқасы-өрт:

1) Мұнай және (немесе) газ өндіру объектілері үшін өнімділігі неғұрлым жоғары ұңғымада;

2) мұнай айдау станциялары, газ толтыру станциялары, мұнай базалары, мұнай өнімдері қоймалары, газды жерасты сақтау станциялары үшін ең үлкен сыйымдылықтағы резервуарда;

3) газ өңдеу зауыттарының, мұнай өңдеу зауыттарының, газ компрессорлық станциялардың, мұнай құю және мұнай ағызу эстакадаларының, мұнай-химия өнімін, химиялық өнімді, шиналар мен резеңке-техникалық бұйымдарды, минералды тыңайтқыштарды өндіру, сұйытылған көмірсутекті газдарды өңдеу және алу жөніндегі кәсіпорындардың, көмір, қара және түсті металдар өндіру кен орындары объектілерінің, элеваторлардың, мұнай мен газды қайра өндіру және дайындау үшін теңіз операцияларын қолдау базаларының негізгі өндірістік ғимаратында немесе сыртқы технологиялық қондырғысында;

4) электр энергетикасы өнеркәсібі ұйымдары үшін неғұрлым өрт қауіпті ғимаратта, құрылыста немесе сыртқы қондырғыда;

5) өнеркәсіптік өндірістің барлық түрлерінің ең өрт қауіпті ғимаратта, құрылыста немесе сыртқы қондырғыда;

6) әуежай вокзалының ғимаратында;

7) жарылғыш заттар қоймалары үшін ең үлкен сыйымдылықты сақтау объектісінде;

8) базарлар үшін ең үлкен сауда алаңы бар ғимаратта бояған өрт саналады.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК